

Metodiskie ieteikumi interešu izglītības programmas veidošanai un īstenošanai vizuālajā un vizuāli plastiskajā mākslā

I. Programmas aktualitāte

Vizuāli un vizuāli plastiskās mākslas interešu izglītības programma tiek veidota, ņemot vērā kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas satura elementus un sasniedzamos rezultātus. (Ministru kabineta 2018.gada 27.novembra noteikumi Nr.747 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem", Ministru kabineta 2019.gada 3.septembra noteikumi Nr.416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem"). Realizēt audzēkņa pašizpaušmi konkrētā mākslas veidā tā, lai viņam veidotos kompleksa kultūras izpratne un konkrētas zināšanas un prasmes tiktu apgūtas ne tikai vizuālās mākslas mācību priekšmetā, bet tās papildinātas un pilnveidotas arī vizuālās vai vizuāli plastiskās mākslas pulciņā.

Īstenojot programmu, tiek akcentēts vērtībuzglītības aspekts (Ministru kabineta 2016.gada 15.jūlija noteikumi Nr.480 "Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība"). Audzēkņi praktizē tikumus, apgūst kultūras vērtības un mantojumu, iesaistās kultūrvides veidošanā. Vienlaikus audzēkņi gūst radošās darbības pieredzi, attīsta kritisko spriestspēju, pilnveido daudzveidīgas karjeras vadības prasmes, t.sk., komunikācijas un sadarbības prasmes, laika plānošanu, sevis disciplinēšanu, lēmumu pieņemšanu, sevis un sava darba prezentēšanu u.c.

II. Programmas īstenošanas mērķis

Audzēkņu skaistuma izpratnes, estētiskās gaumes un vizuālās izpratnes mērķtiecīga pilnveide. Ciešā sadarbībā ar citiem kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā jomas mācību priekšmetiem – ieinteresēta mākslas audzēkņa pieredzes izveide, kas ļautu atpazīt un vadīt savas emocijas, izjūtas un domāšanu, paaugstinātu personīgās radošās prasmes, ietekmētu kopējo dzīves kvalitāti un dot iespēju izvēlēties, kā reaģēt uz aktuāliem procesiem sabiedrībā.

III. Programmas īstenošanas uzdevumi

- 3.1. Dot iespēju audzēknim radošajā procesā strādāt droši, rīkoties atbildīgi, izvēloties idejas realizācijai atbilstošus izteiksmes līdzekļus, materiālus, tehnikas un paņēmienus;
- 3.2. Sniegt audzēknim teorētiskas un praktiskas zināšanas dažādās vizuāli un vizuāli plastiskās mākslas jomās, pamatot mākslas darba atbilstību idejai, personiskajai vai sabiedrības aktualitātei un vēlamajai ietekmei uz skatītāju;
- 3.3. Savu jaunrades darbu secīgi plānot, mērķtiecīgi realizēt, pabeigt un izvērtēt tolerantā diskusijā;
- 3.4. Iepazīties ar vizuālās mākslas speciālajiem jēdzieniem, mākslas vēstures periodiem un ievērojamākajiem autoriem;
- 3.5. Apmeklēt mākslas un kultūras pasākumus, izstādes un muzejus, apkopot savu pieredzi;
- 3.6. Apliecināt māksliniecisko izaugsmi, piedaloties Latvijas un starptautiskajos mākslas konkursos, izstādēs, festivālos un citos mākslas projektos.

IV. Programmas īstenošana

- 4.1. Programmas mērķauditorija – ikviens audzēknis, kurš ir ieinteresēts savā intelektuālajā, sociāli emocionālajā un fiziskajā attīstībā, dzīvo veselīgu un droši, mācās ar prieku un interesi, sociāli atbildīgi līdzdarbojas sabiedrības norisēs un uzņemas iniciatīvu un ir Latvijas patriots.

4.2. Dalībnieku grupu veidi:

- 4.2.1. pulciņš,
- 4.2.2. darbnīca,
- 4.2.3. studija.

4.3. Programmas dalībnieki:

- 4.3.1. viendabīgas grupas, kas komplektētas pēc dalībnieku vecuma vai/un priekšzināšanām (dalībnieku vecumu nosaka pedagogs, ņemot vērā attiecīgās interešu izglītības programmas mākslas jomas specifiku),
 - 4.3.2. neviendabīgas grupas, kurās dažādu vecumu dalībnieki vai/un dalībnieki ar dažādu zināšanu līmeni.
- 4.4. Grupu komplektēšanas principus un dalībnieku skaitu grupā nosaka attiecīgās mākslas jomas specifika, materiāli tehniskais nodrošinājums un izstrādātā, apstiprinātā interešu izglītības programma.

4.5. Darba formas:

- 4.5.1. teorētiskās un praktiskās nodarbības,
 - 4.5.2. atklātās nodarbības,
 - 4.5.3. darbs grupā,
 - 4.5.4. kopdarbs,
 - 4.5.5. papildu darba formas -nometne, plenērs,
 - 4.5.6. attālināts vai daļēji attālināts darbs.
- 4.6. Programmas īstenošanas laiks – ne mazāks par gadu.
- 4.7. Programmas īstenošanas mācību metodes un paņēmieni:
- 4.7.1. individuālais darbs,
 - 4.7.2. darbs grupā,
 - 4.7.3. demonstrējums,
 - 4.7.4. eksperiments,
 - 4.7.5. mācību ekskursija,
 - 4.7.6. virtuālā ekskursija,
 - 4.7.7. attālināts vai daļēji attālināts darbs, izmantojot IT rīkus,
 - 4.7.8. pārrunas, diskusijas,
 - 4.7.9. darba pašvērtējums,
 - 4.7.10. analīze, vērtēšana,
 - 4.7.11. konkursi, izstādes, festivāli un citas ar programmas īstenošanu saistītās darba formas, kas atklāj sasniegto rezultātu un sniedz pārskatu par paveikto.

4.8. Programmas īstenošanas gaita:

- 4.8.1. nodarbību saturu katram konkrētam dalībnieku grupas veidam izstrādā un īsteno pulciņa pedagogs, balstoties uz attiecīgās interešu izglītības mākslas jomas specifiku, fokusējoties uz skolēnam būtisko, lai veidotos kompetence kā kompleks mācīšanās rezultāts ilgākam laika posmam,
- 4.8.2. nodarbību skaits nedēļā un nodarbību ilgums atkarīgs no programmā iesaistīto dalībnieku vecuma un programmas specifiskajiem nosacījumiem:
 - vienai grupai 4 līdz 8 nodarbības,
 - vienas nodarbības ilgums 40 minūtes, starpbrīža ilgums 15 minūtes,
 - pirmskolas vecuma bērnu grupā nodarbības ilgums 30 minūtes, starpbrīdis 15 minūtes,
 - materiālu sagatavošana, darbu noformēšana, izstāžu iekārtošana un demontāža, metodisko materiālu izstrāde.

V. Programmas īstenošanas rezultāti

- 5.1. Harmoniskas, vispusīgas, radošas personības attīstība;
- 5.2. Obligāta attiecīgās interešu izglītības mākslas jomas specifikas, būtiskāko pamatjēdzienu apgūšana;
- 5.3. Zināšanas un prasmes dažādās vizuāli un vizuāli plastiskās mākslas jomās, to pielietošana dzīvē;
- 5.4. Iegūta pieredze dalībai konkursos, izstādēs un citos mākslas projektos.
- 5.5. Apgūtas zināšanas un pieredze, darbojoties virtuālajā vidē, kā arī pieredze tehnoloģiju izmantošanā.

VI. Programmas īstenošanai nepieciešamie resursi:

6.1. Programmu īsteno no valsts budžeta, no pašvaldības budžeta un juridisko un fizisko personu finanšu līdzekļiem. Programmas īstenošanai nepieciešamie pamatresursi:

6.1.1. Programmas īstenošanu – interešu izglītības pedagogu darba samaksas nodrošinājums;

6.1.2. Materiāli tehniskās bāzes nodrošinājums:

- attiecīgās interešu izglītības programmas mākslas jomas specifikai atbilstošas telpas nodarbībām un palīgtelpas (nosaka katras programmas pedagogs atbilstoši interešu izglītības programmas specifikai);

- attiecīgās interešu programmas mākslas jomas specifikai atbilstošs materiāli tehniskais nodrošinājums.

Valsts izglītības satura centra
Interešu izglītības un sudzināšanas darba nodaļas
vecākā referente S. Mieze
tālrunis 67350810
sandra.mieze@visc.gov.lv